

Az én rendszerváltásom 1.

Kedves Barátaim!

Azokban a nyolcvanas-kilencvenes években, amikor megszabadultunk a szovjetek uralmától, izgalommal figyelve a pezsgő közéletet, óriási terveket kovácsoltunk. Ahol tudtam, én is igyekeztem megtenni, amit lehetett. Nem vágytam babérokra, pozícióra, nem akartam az egész világot megváltani. Az volt a célom, hogy a magam területén megtegyem a kor megkövetelte szükséges dolgokat. Környezetemben meg akartam értetni másokkal, hogy most kezünkbe vehetjük sorsunkat, s kihasználhatjuk a kínálkozó alkalmat jövőnk érdekében. Tegye meg mindenki, amit tud, és amit lehet! Akkor még volt újságírás Szolnokon is, és sorozatban is fogadták a közérdekű írásokat. Ezekből közlök itt néhányat. Lássák az olvasóink, hogy mit gondoltuk, miben hittünk, mit próbáltunk tenni azon az őrhelyen, ami nekünk jutott.

Szolnok, 2012.

Javaslat egy megyei tudományos intézet felállításáról

1. A tudományos munkát legjobban a közös vállalkozás, a fontos és sokakat érintő tudományos kutatásban való részvétel koordinálja. A következőkben egy ilyen kutatóintézet, s koordinációs módszer körvonalait szeretném felvázolni, s ennek lehetőségét a jelen körülmények között felvetni.

2. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tanács Tervosztálya több igen fontos kutatást rendelt meg a tervek, döntéshozatalok támogatására az utóbbi időben (Tiszazug, elmaradt térségek, társadalmi viszonyok, közlekedés). Ezek a kutatások különböző megyén kívüli intézetek, kutatóhelyek szervezésében jöttek létre, de megyei munkatársakat is mindig bevontak ezek az intézmények. Elsőként az „Értelmiségkutatás” volt az, amelyben a megyei szellemi kapacitást épp a TKB javaslatára, önállóan bevonták. E kutatás még folyik. Úgy véljük, hogy a jövő lehetősége az lenne, hogy a megye olyan önálló intézményt hozna létre ilyen célú, s más kutatási feladatok lebonyolítására, amely több ilyen feladat megoldására is alkalmas. Megmozgatja a megye kutatóit, együttműködésre készíti őket, ugyanakkor lehetőséget is biztosít az egyéneknek az önálló megnyilvánulásra.

3. Az intézet állandó létszáma nem lenne három főnél több: egy vezető, aki szervez, munkát szerez, megbízatásokat vállal, egy társadalom-, s egy természettudományos munkatárs, akik maguk is kutatással foglalkoznak, s egyúttal a közvetlen munkatársakkal tartják a kapcsolatot; s egy kitűnő gépírónő, aki titkári teendőket is ellát. Ehhez az intézethez a témának megfelelően munkatársakat szerezne az intézet megbízottja, vezetője, aki akár az egyes témavezetőket

Írta: Szabó László

2012. február 24. péntek, 18:04 - Módosítás: 2018. április 03. kedd, 19:14

felkéri, akár maga irányítja a kutatást. A cél, hogy a struktúra ne merevedjék meg. Az intézet állandó kutatói mellé nagyobb számú gárda csatlakozzék, s a kutatási feladat elvégzésére megszabott idő alatt intenzív munkát végezzen. Állandó munkatársi gárda az intézet mozgékonyaságát bénítaná meg, rutinná válnának bizonyos munkák.

Az ideiglenes munkatársak két módon kerülhetnének a munkavégzés idejére az intézethez:

a, Az intézet munkahelyükről a megyei, arra alkalmas embereket kikérné munkahelyéről, de a munkahely továbbra is folyósítaná a fizetésüket, s ezt az intézet kiegészítené valamivel. A kikért munkatárs részben szakmailag gyarapodna, s később állandó munkahelye ennek hasznát látná, részben –ha a téma olyan– ebből doktorálhatna, vagy magasabb fokozatot szerezhetne; az elkészült kiadvány a kiadó munkahelyet, mint finanszírozót tüntetné fel. Ha az intézet nyereségessé válnék (azaz olyan munkákat is végezne, vállalatoknak, amiért pénzt kaphat), ennek hasznából is részesedhetne. Ez utóbbi azonban még távoli dolog.

b, Olyan munkahelyek, amelyek ezt a kiadást nem tudják megvalósítani, de munkatársukra szükség van, fizetés nélküli szabadságot adnának, s ez esetben a munka hasznából vagy az intézet alapjából kapnák a fizetést. Ugyanígy vonnák be szükség esetén megyén kívüli, speciális tudással rendelkező kutatókat.

4. Az intézet valamely felszámolt társadalmi vagy pártszerv, stb. üresen álló hivatali helyiségeiben kellene elhelyezni úgy, hogy ott lakásra, hosszabb tartózkodásra is lakalmas néhány szoba legyen olyanok számára, akik Szolnokon bent tartózkodni kénytelenek munkájuk miatt.

Ugyanilyen helyekről lehetne begyűjteni megfelelő technikai berendezéseket (szövegszerkesztő, magnetofonok, diktafonok, képmagnó, videokamera, számítógép, stb.).

Erre konkrét javaslatot most nem teszek.

5. Az intézet központját megfelelő tőkével kellene létrehozni, majd együttműködési szerződést kötni azokkal az intézményekkel, vállalatokkal, akik hajlandók munkatársaikat fizetés mellett átengedni egy meghatározott időre.

6. Az intézet vállalatoknak, intézményeknek, pártoknak, társadalmi szervezeteknek, stb. egyaránt végezhetne munkát megfelelő támogatás fejében.

7. Az intézet profilja lehet általános, lehet szorosabban véve társadalomtudományi is. Úgy vélem, hogy ez később módosulhat is; nem lehetetlen, hogy előbb csak olyan nem „termelő” szervek hajlandók kiadni munkatársaikat, mint pl. a levéltár, múzeum, könyvtár, Pedagógiai Intézet, esetleg egyes iskolák, stb.

8. Kérném, hogy ezt az előterjesztést fontolja meg a TKB vezetősége, mint a megyei tudományos munka koordinálásának egyik lehetőségét!

Szolnok, 1990. február 27.

Megjegyzendő, hogy a beadványra azóta sem érkezett válasz!

Forrás: Damjanich János Múzeum Néprajzi Adattára (DAMNA) N: 3150-90

Az én rendszerváltásom 1. Javaslat egy megyei tudományos intézet felállításáról

Írta: Szabó László

2012. február 24. péntek, 18:04 - Módosítás: 2018. április 03. kedd, 19:14
